

- 1) Strzelec Grybojm Izrael, ur. w 1905 r. w Warszawie, z zawodu, projektanta dentystycznego
- 2) Przez pierwszy, lecz krótki okres czasu po objęciu władzy przez Sowietów, stosunek tenże do Spółcześnieństwa Żydowskiego był stosunkowo znośny, taki sam jak do Spółcześnieństwa Polskiego lub Ukraińskiego. Podursiłtem stosunkowo znośny, gdyż wobec przyjęcia jakieś doświadczeń Spółcześnieństwa Żydowskiego w późniejszym okresie, stan pogorszony był krzywdę poprawy. Oświadczam, że ani pogorszony, ani pogorszył Żydów i Żydów przy milczeniu narodo-wościom nie konstata, tembardziej z religijnych. Nacjonalizacja drobnej handlu odbywała się w ten sposób, że zmuszono kupców do sprzedaży swych towarów po cenach przedwojennych, jednoczesnie nakładając na nich podatki, których suma, przeobrażała przeważnie wysokie sumy otrzymanej za sprzedane towary. O tam istniałoby może fakt, że wiele kupców oddało swe sklepy wraz z towarami t.zw. „Koopera tywowi”, które były pod zarządem władz Sowietów, prosząc jednoczesnie, aby zatrudniono ich pryncypały w charakterze ekspedjentów we własnych sklepach. Drobni rzemieślnicy zmuszeni byli iść w t.zw. „Dzielnice”, ze względu na wysokie podatki nakładane na małe warsztaty pracy na „chatychników” (pracujących sam bez pomocników), oraz na niemożność otrzymania prywatnie surowców, a magazynu państwowego prywatnych warsztatów surowców nie sprzedawaty. Chciałbym do na przykład do Rosji przyjechać „złote gory”, lecz przeważnie warunki nie zostały dotrzymane. Mieszkanie okazało się zapluskowanym barakiem. Przy zarobku 8-10 zł dziennie miałem możliwość kosztować 6-7 zł. Warunki pracy przywykłym do dobrego narzędzi i materiałów oparły się uśredniości; dlatego też prawie wszyscy wrócili. Poradom i oddalonych miejscowości brak było opieki lekarskiej, a gdy była, nie było lekarstw.
- 3) Obywateliem z pod okupacji niemieckiej, który się znalazł pod okupacją Sowietów, pozostała alternatywa, przyjście paszportów Sowietów, lub rejestracja na niekomy wyjazd do Niemiec stałego zamieszkania (pod okupacją niemiecką). Naczelna władza informował, że przyjęcie paszportów nie jest identycznym z przyjęciem obywatelstwa sowieckiego, a ma służyć dla celów statystyczno-porządkowych. Przy przyjęciu paszportu sowieckiego, zabierano domowy esabiste fałszywe. Osobiście wraz z moją rodziną nie przyjęciu paszportów, a zarejestrowałem się na wyjazd do Warszawy, trzeba było

zostaliśmy zostani ja na Sybir, a rodzina moja do Komi ASSR.
 Po amnestji wróciłem do Armii Polskiej, a rodzinę moją, której
 władze NKWD nie daly zezwolenia na wyjazd nie mogłem z tego
 powoduabrać ze sobą przywrażeń. Rejestracja odbywała
 się prawie w każdym prawie mieście, przytem termin był
 prawie ograniczony. Dla celów rejestracy, użyciu używano
 specjalne drukowane formularzy, wypełnianych przez urzęd-
 ników sowieckich.

10561

6) Jako obywatel Polski nie chciałem, nie mog powiniennem być być
 zmuszony do przyjęcia paszportu sowieckiego, tembardziej, że miałem
 Polski. Ponadto „obrotu” wprowadzone przez Sowietów na Ziemiach
 Polskich przez nie omyłkowe, stopa życiowa, wiecena skawa
 przed przesłaniem lub zastaniem, reskuta za swoim domem
 zmusity mnie do rejestracji na powrót, mimo, że stosunek Niemców
 do Żydów obywateli Polskich był mi znany. Wielu mowen
 znajomych Żydów obywateli Polskich wróciło za pośrednictwem
 delegacji sowieckiej, a wielu ryzykując ryzykiem przekradło
 się przez granicę. Najmłodzy brat mój wraz z jego narzeczoną
 zostali przy przejściu granicy zatrzymani. Brat mój po przesłaniu
 rok w więzieniu w Łomży otrzymał wyrok 5-let lat robot
 przymusowych, los narzeczonej, która również siedziała w
 Komeńskim więzieniu jest nieznanym. Chce powrotu przyjechała
 małym charakter. Mimo groźby dwuletniego więzienia
 tysiące ludzi starato się przejść granicę, aby uciec. „Ogonki”
 podczas uszgodowania delegacji sowieckiej przy rejestracji
 na powrót były kilometry. Opłisiek staniem 2 nocie i 2
 dni, nie mogłem się dostać, aby się zarejestrować. Przy-
 granicznym chłopom płasono bytę za przeprowadzenie przez
 im rana ścieżki na stronę niemiecką.

7) K pierwszym strasz Sowiet patrzali się przez palec na przewa-
 czajacych, po trymaniu ich przez kilka dni przeważnie wy-
 puszczano na stronę rosyjską. Działo się to dlatego, ponieważ
 przeważajacy granicę był nacierony, aby się tłumaczył, że
 ucieka z Niemiec do innych krajów (na stronę Sowietów),
 a nie w nieznajomości jak było. Tak zwane „chlebski” były to
 chleby dla żyń, gdzie trymano po kilka dni bez jedzenia mężczyzn
 kobiety i dzieci razem, przytem ciasnota była taka, że jak mi jeden
 opowiadat, aby zamknąć drzwi musieli „stopnąć” według mojej się
 jeszcze śmieje. A warunków higienicznych nie można było i
 chlewie. W koncu listopada 1939 r. obłocze Sowietów do zatrzyma-
 nych na granicy się emicent. Wszystkich traktowano jako szpiegów,
 wiem o wypadkach, że gdy chłopom matreństwo, żony odestano
 z powrotem przez granicę, a myśla zatrzymano, lub na odwrót,
 k relacji od Niemców (niechcący) nie obchodzą
 się bez szeregowej rewizji, rozpruto ubrania, buty, walizki

Pieniądze, kosztowności i dokumenty zabierano.
Odbiły się obawy na kolejach, droższymi, w lokalach publicznych; doświadczenia
w prywatnych domach. Nie posiadających paszportów zaawizowania ares-
towania. Przeważnie samostanym przybywano przez szkodę, jak spieszący
kontrowalnej, handel walutą, speculacja. Tacy otrzymywali wyroki
zaoczne od 3 do 15 lat. Zonach lub szaseromów jedynie, zostały
wraz z rodzinami na Sybir, Bał Ural lub do Komi, Choroła lub posunięta
Cigia nie wplywała na zostawienie na miejscu całej rodziny. Powołano
chorych zostawiano w szpitalach, a reszta cytowała jedynie leniwo.

8) Decyzji sam w rozstrzygnięciu nie siedziatem, ale wtem zapowiadali, denty
sły tam straszne rzeczy. Bran miejsca do spania, zaduch, wsey w niebywały
ilości. Utrzymawane niewolnicze. Bran spacerów, książek i td. Zgromy obywateli
elementów rasem. Polityczni srodziki rasem z notorycznymi mordercami.

10561

9) Nagromie było badanie. Odkrywano się urocami; to przez noc godzin. Czasami
przywano na przesłuchanie kilka razy podnosz jedne, drugie i to przez precyzyjny
wygodnia lub więcej. Pytaniem w dzień nie wolno było spać. W takich
warunkach rozumiałem jest że wyjeżdżem się zatanst i przyznał się
do niepopelnionych zbrodni. Zresztą to nie miało znaczenia, ponieważ
winni lub niewinni otrzymywali wyroki. Nic zatem ani jednego, który
został zwolniony z więzienia, a jeśli był taki wypadek to pauzani
płynęli na zółd N.K.W.D. W wielu wypadkach Sowietki podnosz badawia
starali się wygrać pa różnicy narodowościowej i między Polakami a
Eydami, lecz im się to nie udało. Rewizje przy aresztowaniu odbiły
się niepotoczno. Po rewizji wyjeżdżano jak po pogromie. Nic odkrywano się
z democijnymi religijnymi, jak obrządkami mistycznym, magii, uroków i td.
U mnie koflin nie zabrano, gdyż Rakonyem ucie posiadatem, ale o
tawich wypadkach słyszałem.

10) Karumi w transportach kolejowych lub wodnych były strasne. To był
niezapomniany istny koszmar. Zimno było to zesz wraze z bagażami w
jednym wagonie towarowym. W nagromie były 3-4 krzewów z 2-3 sekcjami
którym na niejedno serwowano na zabrawe smych naszetatów, wice
rozumiałem że bagaż zajęt przesto got wagonu. Nadawiam była jeszcze
kobieta w 4-ym miesiecu ciąży, troje niemowląt. Dziura w podłodze
na której ustawiono dmurawę skrywkę imitowała ustsp. Przez pierwsze
kilka dni z wagonu nikogo prosi "staroszy wagonu" ale wyprużono
Upaty, ptaki dżeci, kłotnia omiżec do spania, zaduch, brud, mogły
doprowadzić do szaleństwa. Nie mówis już o obawie przed przyświeciz i
o tem żeśmy nie wzdzielili celu; dołgd nas woiz. Były wypadki
żmierz; was samobójstwo. Byli tacy, którzy ucie serwowano na zabrawe
ze sobą najpotrzebniejszych przedmiotów.

11) Na początku gdzie byłem zmuszono wszystkich do pracy. Większe części
pracowała w przemyśle leśnym, jak w tartaku, przy wyrzku lasois,
budowie baraków, odwadnianiu, Tadoraniu drzew i td. Znikoma była
ilość specjalistów pracowała przy swych specjalnościach, jak lekarze,
inżynierowie, technicy, buchalterzy, nauczyciele i drzewcy. Kobiety pracowały
przy cięższej pracy fizycznej wraz z mężczyznami. Decyzjiem religijnym
hara nazywała się "wolność", wolności nie odrywano się. Na poster
na barak do miasteczka oddalonego o 2 km trzeba było mieć przepustkę.
Każdy nasz krok był kontrolowany i zwany w komendancaturze N.K.W.D

Czeste rewizje i aresztowania za stowa krytyki lub odmowy poscia do pracy, a przewaznie niewiadomo zaco trzymaly nas w ciglych obawach niepewnosci. Co pewien czas odbywaly sie mitingi, gdzie nas cigly informowano ze Polski nie bsdzie, i abyśmy wiec byli z zaplanowanymi realizacjami, poniewaz zostaniemy tu na zawsze. Proponowali nam krowy i ziemie na uprawy. Pragnęliśmy sie pobrac przytuleni oddzielnie pomieszczenia. Pozweleno nam na uwolnienie przedstawicieli - leci w rozrywnym jezuku. Cisza i dluga zima syberyjska, czeste informacje, ze wiec wiecimy nie wplywaly dodatnio na nasz psychiczny. Mimo to nie zatamalismy sie. Zylismy jak jedna rodzina, pomagaliśmy sobie materialnie nawzajem, bez względu na narodowosc. Na 2000 ludzi byl tylko jeden wypadek zatamania sie, dla polepszenia siebie bylo jedna kobieta wysla ranga za Rosjanina. Zadue przy asymilacji nie pomogly, czy zapomocą przyznanej poprawy bytu indywidualnego lub innych koncernów" N.W.A., mimo, ze bieda byla wielka. Zarazozam ze nasz "posiater" w stolunnu do innych mial najtagodniejsz regim.

13) Zydzi w Rosji Sowietnej na rowni z innymi: cierpią, ten sam glod im dokuzca, tak samo musza caly dzien pracowac a tyko stac i uciekac za chlebem. Brak polowki chleba, brak synagog, Koszernego miesa, na swieta wielkanocne maey, niem brak dewocjonalii dla uprawienia kultu religijnego. Brak medytacyjnych Synagogi i borace przedstawiciele na kluby. Agitacja antyreligijna posrod mlodziacy i dzieci. Bywaja wypadki, ze wtaone dzieci wymiawiaj sie z praktyk lub uerue religijnych swych rodzicow. Zwiesze dzieci agitowane sa w szkoлах, aby demontowały swych rodzicow, a religia jest uwazana jako broń antykomunistyczna. Redne zasad religii Zydowskiej przy odprawianiu modlitw religijnych musi być cbeznych najmniej 10cm Zydow. Zebrane sie 10cm mglezcu w jednym ponuju bsdzie zawsze uwazane jako zebrane antyrewolucyjne. Na posiatku dougd zostaleu zostaly, pewien Zyd zostal zaaresztowany za to, ze w Sqdu Xzieis odprawil na glot midletus w towarzystwie kilku Zydow, aezkulwiek sriadecylismy, ze spiewal nam pieśni swiecenie. Zyd ten nie wtozyl na siebie "tateru" i nie nie rskanywało na to, ze sie modlit. Wystygerzto, ze byl Sqdny Deneri. W tych warunkach zrozumiale jest, ze zachowane obyczajow i tradycji nie jest mozliwoscis Wydawnictwa beletrystyczne Zydowskie maja jedyny cel agitacji Komunistycznej, aui jednocz powiesci wiec wydiatow aby wiec bylo podtoza ideowo-bolszewickiego. Ksiazek naukowych nie politycznych ni widziatow Prasa Zydowska, aezkulwiek obfita jest partyjna, pozadem jesty skimta pisownia Zydowska w Rosji (zrekomowana) jest tak wykoilawiona, ze eschiscie wolatow czytae gazety rosyjskie, aezkulwiek uam 1929r Zydowski.

10561

Experiment z autonomizacji republiki Zydowskiej Biro. Bidzan wiec udal sie w stu procentach. Biro. Bidzan jest najmnym popularnym, des posrod Spoteczenistwa Zydowskiego. Rozmawiatow z wieloma Zydami, leci aui jeden nawet wie wspomniat o Biro. Bidzance. Nikt nie moie czai sentymentu do tego kraju, gdzie klimat jest niezdrowy, daleni od centrum, warunki Zycia i stopa Zyciowa nizsza niz w srodkowej Rosji, i byte miejsce zastania. To samo lui odstrasza. Samemu sie zastal nikomu sie nie chce nawet idzieci Komunistere Zydowskiemu.

